

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TRABZON İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Trabzon il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **136 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **131**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 96,3**’tür.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Trabzon İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	31	3155	442	3597
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	22	1886	1058	2944
Toptan ve perakende ticaret	18	1109	534	1643
İnşaat	12	1048	9	1057
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	11	149	726	875
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	8	665	51	716
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	2	354	5	359
Oteller ve lokantalar	3	234	89	323
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	3	108	204	312
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	2	298	13	311
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	4	249	17	266
Eğitim	5	148	92	240
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	2	209	17	226
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	2	164	46	210
Deri ve deri ürünleri imalatı	2	173	26	199
Elektrikli ve optik donanım imalatı	1	15	73	88
Makine ve teçhizat imalatı	2	74	12	86
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	75	7	82
TOPLAM	131	10113	3421	13534

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 24, İnşaat sektöründe 12 ve Hizmetler sektöründe 94 işyeri olmak üzere toplam 131 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 26,5'i Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 21,7'si Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 75'i erkek, % 25'i kadındır.

Erkeklerin % 31,1'i Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 18,6'sı ise, Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 30,9'u Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Gıda ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı ile Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek çalışan sayısından fazladır.

İl genelinde 50+ istihdamlı işyerlerinde, Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik ile Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektörlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	1991	213	2204
Beden İşçisi (Temizlik)	1511	545	2056
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	70	902	972
Şoför (Yük Taşıma)	587	0	587
Temizlik Görevlisi	382	143	525
Güvenlik Görevlisi	253	53	306
Diğer Büro Memurları	173	130	303
Satış Elemanı	241	57	298
Beden İşçisi (İnşaat)	282	0	282
Depo Hamalı	171	35	206
Sekreter(Genel)	29	162	191
Büro Memuru (Genel)	103	74	177
Şoför (Yolcu Taşıma)	165	0	165
Asbestli Çimento İmal İşçisi	145	0	145
Elektrik Teknikeri	142	1	143
Aşçı	112	30	142
Muhasebeci	80	62	142
Bilgisayar Ağ İşletmeni	121	19	140
Yönetici (Sevk ve İdare)	113	11	124
Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler	116	0	116
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	114	1	115
Kepçeli Araç Operatörü	100	0	100
Tütün İslah İşçisi (Elle)	87	9	96
Tuğla ve Kiremit Kalıpcısı (Elle)	95	0	95
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	92	0	92
Diğer Betonarmeciler, Şap İşçileri ve Mozaik İnş.	92	0	92
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	90	0	90
Dökümcü (Metal)	90	0	90
Otobüs Şoförü (Kaptan)	87	0	87
Sınıf Öğretmeni	25	62	87
Nezaretçi ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	85	0	85
Garson (Servis Elemanı)	61	21	82
Hemşire (Genel)	0	80	80
Kurye	76	0	76
Mobilya İmalatçısı	76	0	76
Taksi Şoförü	75	0	75
Nezaretçi Ve Ustabaşı (Boya Şarj)	73	0	73
Diğer Hayvan Yetiştiricileri ve Tarım İşçileri	43	24	67
Yer Hostesi	60	5	65
Futbolcu	63	0	63

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

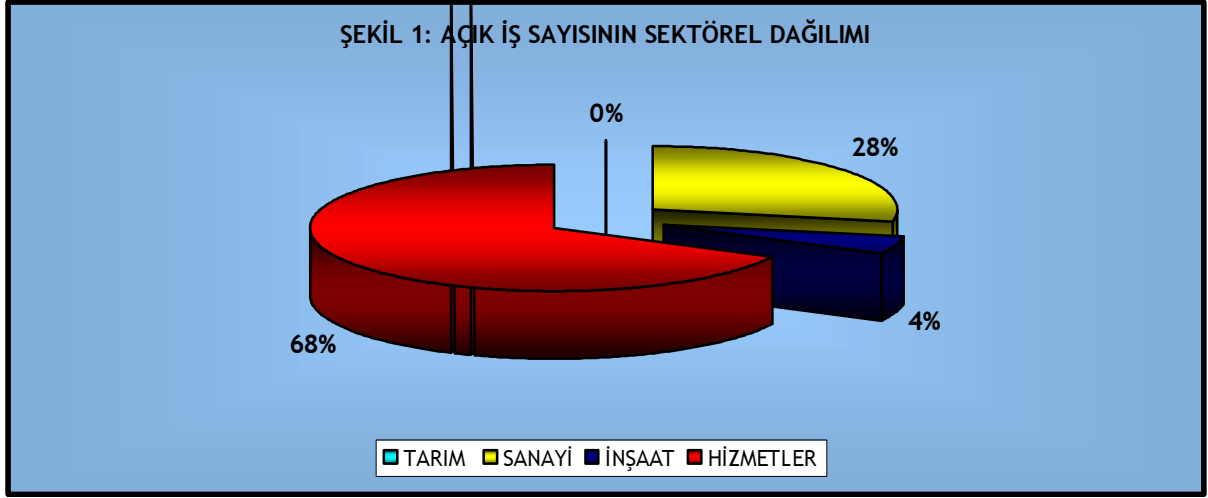
İlk sırada Beden İşçiliği(Genel) yer almaktadır. Erkeklerin de en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği(Genel)’dir. Kadınların en çok çalıştığı meslek ise, Diğer İmalat ve İlgili İşçiler(Elle)’dir.

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Beden İşçisi (Temizlik)	90
Elektrik Teknisyeni (Genel)	52
Elektrik Teknikeri	51
Diğer Kaynakçılar ve Püremüzcüler	25
Beden İşçisi (Genel)	23
Saya Dikici (Makine İle)	20
Satış Elemanı	19
Greyder Operatörü	17
Pazarlamacı	15
Şoför (Yük Tasıma)	11
Bilgisayar Mühendisi	8
Kasiyer	8
Makina Teknikeri	7
Forklift Operatörü	6
Taşıma Ve Alet Bilemecisi	6
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	5
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	5
Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi	5
İnşaat Mühendisi (Genel)	5
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	5
Gıda Mühendisi	4
Kepçeli Araç Operatörü	4
Kurye	4
Satış Nezaretçisi (Toptan Ticaret)	4
CNC Tezgah Operatörü	3
Ekskavatör Operatörü	3
Mobil Vinç Operatörü	3
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	2
Diğer Hafriyat Makineleri ve ilgili Teçhizat Operatörleri	2
Makine Resim Konstrüksiyon Teknikeri	2
Yönetici (Sevk ve İdare)	2
Diğer	18
TOPLAM	434

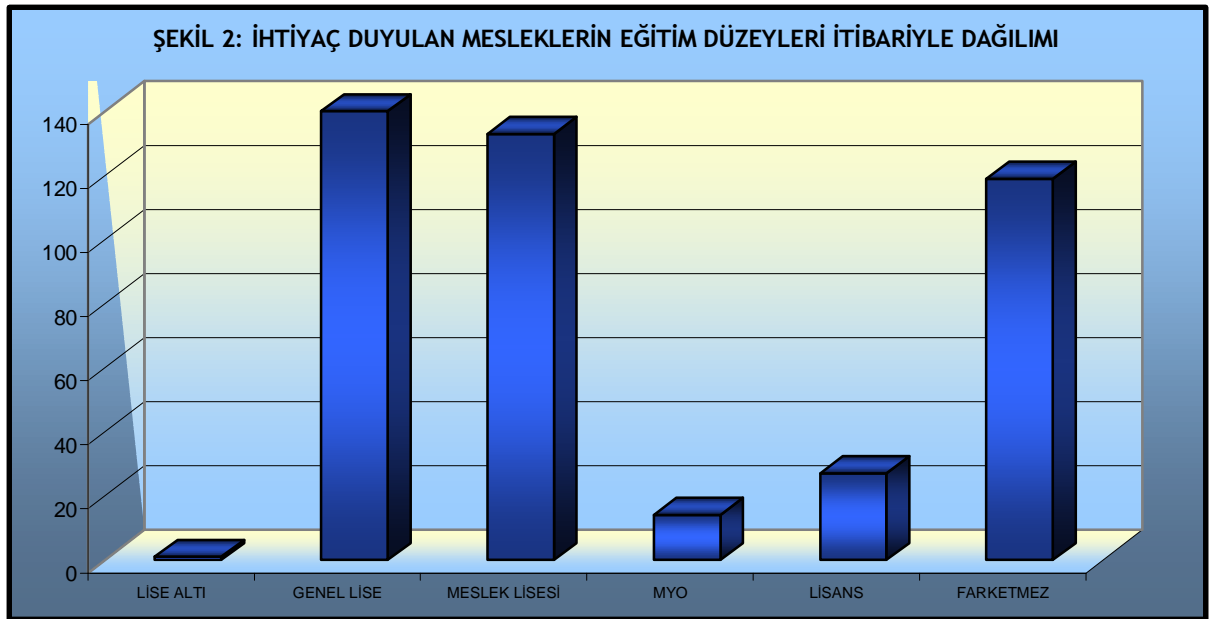
Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Tablodaki 'Diğer' ibaresi, tablo boyutuna sığmayan sayı itibariyle az olan 11 mesleği ifade etmektedir.

Mevcut açık işlerde de Beden İşçiliğinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Açık işlerin % 26'sı Beden İşçiliği(Temizlik-Genel)'dir. Elektrik ile ilgili mesleklerde (Teknisyen, Tekniker) talep edilen işgücü sayısının ön plana çıktığı görülmektedir.

Açık işlerin % 28'i Sanayi sektöründe, % 68'i Hizmetler sektöründe, % 4'ü ise İnşaat sektöründedir.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için genel lise ve meslek lisesi mezunlarının tercih edildiği görülmektedir.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işler için, eğitim durumu seçeneği genellikle fark etmez olarak işaretlenmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Tablodaki 'Diğer' ibaresi, tablo boyutuna sığmayan sayı itibariyle az olan 14 mesleği ifade etmektedir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Temizlik)	70
Elektrik Teknikeri	50
Elektrik Teknisyeni (Genel)	50
Kepçeli Araç Operatörü	50
Beden İşçisi (İnşaat)	30
İnşaat Teknikeri	20
Satış Elemanı	18
Pazarlamacı	15
Yer Hostesi	15
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	11
Diğer Sınıf Öğretmenleri	10
Greyder Operatörü	10
Yabancı Dil Öğretmeni (Orta Öğretim)	10
Bilgisayar Mühendisi	8
Forklift Operatörü	6
Kurye	6
Muhasebeci	6
Bilgisayar Öğretmeni	5
Duvar Kağıdı Kaplayıcısı	4
Elektrikçi (Genel)	4
Kapıcı-Kaloriferci	4
Metalurji ve Malzeme Mühendisi	4
Aşçı	3
Gıda Mühendisi	3
Beton Asfalt Serme Makinesi Operatörü	2
Diğer Metalurji Mühendisleri	2
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	2
Kontinü Döküm Operatörü (Çelik)	2
Maden Mühendisi (Genel)	2
Makine Teknik Ressamı	2
Resepsiyoncu (Genel)	2
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	2
Diğer	16
TOPLAM	444

Beden İşçisi mesleği çalışan ve açık işlerde olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler içinde de ağırlıktadır. Elektrikle ilgili mesleklerin de temininde güçlük çekildiği görülmektedir. İşverenler, Beden İşçisi(Temizlik) olarak 70 kişinin bulunmasında güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Bu durum; temininde güçlük çekilen mesleklerin her zaman nitelik gerektiren işler olmadığını, nitelik düzeyi düşük işçi bulunmasında da güçlük çekildiğini göstermektedir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Elektrik Teknikeri	65
Beden İşçisi (Temizlik)	53
Ais Memuru	50
Güvenlik Görevlisi	25
Satış Elemanı	25
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	20
Freze Tezgahı Operatörü (Metal İşçiliği)	20
Pazarlamacı	20
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	15
Makine Teknikeri	15
Beden İşçisi (Genel)	14
CNC Tezgah Operatörü	12
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	10
Dökümcü (Metal)	10
Elektrik Teknisyeni (Genel)	10
Kurye	10
Taşlama Ve Alet Bilemecisi	10
Bilgi İşlem Destek Uzmanı	8
Bilgisayar Mühendisi	8
Uçak kabin Memuru	6
Kalite Kontrolcü	5
Makine Montajcısı (Genel)	5
Makine Mühendisi (Genel)	5
Motor Teknisyeni	5
Sandalye Monte İşçisi (Ağaç)	5
Satış Nezaretçisi (Toptan Ticaret)	5
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	4
Kimyager (Genel)	3
Yönetici (Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri)	3
Diğer	13
TOPLAM	459

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği Tablo 5’te gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

Tablodaki ‘Diğer’ ibaresi, tablo boyutuna sığmayan sayı itibariyle az olan 7 mesleği ifade etmektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslek Elektrik Teknikeridir. İstihdam artışının % 14,1’inin bu meslekte olacağı öngörülmüştür.

Yine Beden İşçisi(Temizlik) mesleği istihdamında artış beklenen meslekler arasındadır.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Çay Yetiştirme İşçisi	-2
Büro Memuru (Genel)	-3
Diğer Topoğraflar	-3
Greyder Operatörü	-3
Sıvacı	-3
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	-5
Mekanik Bakım-Onarımcı	-5
Şoför (Yük Tasıma)	-5
Diğer Yağlayıcılar	-6
Aşçı	-7
Diğer Hafriyat Makineleri ve ilgili Teçhizat Operatörleri	-7
Soğuk Demirci	-9
Beton Asfalt Serme Makinesi Operatörü	-10
Nezaretçi ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	-10
Sekreter(Genel)	-10
Taş Duvarcı (İnşaat)	-10
İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Elle)	-14
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	-21
Tuğla ve Kiremit Kalıpcısı (Elle)	-30
Depo Hamalı	-32
Beden İşçisi (İnşaat)	-179
TOPLAM	-374

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Beden İşçisi(İnşaat) ve Depo Hamalıdır.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	69
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	64
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	60
Makine ve teçhizat imalatı	49
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	35
Deri ve deri ürünleri imalatı	30
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	26
Enerji veren madenlerin madenciligi ve taşocakçılığı	19
Elektrikli ve optik donanım imalatı	10
Tarım, avcılık ve ormancılık	10
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	7
Toptan ve perakende ticaret	3
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	-10
İnşaat	-287
TOPLAM	85

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri ile Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik olduğu görülmektedir. İnşaat ile Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı sektörlerinde ise istihdam azalışı olacağı öngörülmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 85 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 0,6 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 1'i Tarım sektöründe, % 18'i Sanayi sektöründe, % 9'u İnşaat sektöründe, % 72'si Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 75'i erkek iken, % 25'i kadındır. Erkeklerin de en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği(Genel)**" iken kadınların en çok çalıştığı meslek ise, "**Diğer İmalat ve İlgili İşçiler(Elle)**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 0,6 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **434 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerin % **26'sı** Beden İşçisi(Temizlik-Genel)'dir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Beden İşçiliği ve elektrikle ilgili mesleklerin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 22,5'i Beden İşçisi(Temizlik-İnşaat), % 23,4'ü ise Elektrikle ilgili(Tekniker-Teknisyen-Genel) mesleklerdir.

İstihdam artışının % **14,1**'inin Elektrik Teknikeri mesleğinde olacağı öngörülmüştür. Ayrıca, Beden İşçisi(Temizlik), Güvenlik Görevlisi ve Satış Elemanı mesleklerinde önemli istihdam artışı beklenmektedir.

İstihdamında en fazla azalış beklenenler; Beden İşçisi(İnşaat), Depo Hamalı ile Tuğla ve Kiremit Kalıpcısı(Elle) meslekleridir.

Sektörel olarak Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri ile Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektörlerinde istihdam artışı beklenirken; İnşaat ile Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir.

Yukarıdaki sonuçlardan da anlaşılacağı üzere işgücü piyasası içerisinde Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektörünün payı ve önemi büyüktür. 12 ay sonraki yeni işgücü ihtiyacının büyük bir bölümünü bu sektör oluşturmaktadır. Bu sektördeki hareketlilik gözlem altına alınmalı, ihtiyaçları anında tespit edilip karşılanmalıdır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.